

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 10. — ŠTEV. 10.

NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 13, 1932. — SREDA, 13. JANUARJA 1932

VOLUME XXXX. — LETNIK XXXX.

RUSIJA SE JE VMESALA V JAPONSKO-KITAJSKI SPOR

JAPONCI BAJE NAMERAVAJO NAPASTI VOJAŠTVO, KI STRAŽI KITAJSKO VZHODNO ŽELEZNICO

Japonci so bili poraženi v kitajski provinci Jehol. V bojih pri Činsi je padlo dvajset častnikov in petsto vojakov. — Delavnost kitajskih četašev. Romanje japonskega cesarja. — Kitajska vzhodna železnica je pod rusko in kitajsko kontrolo. Odgovor japonskega ministrskega predsednika Inukaja.

TOKIO, Japonsko, 12. januarja. — Sovjetska vlada je poslala danes Japonski ostro noto, v kateri se sklicuje na poročila, da nameravajo Japonci, ki kontrolirajo provinco Kirin v Mandžuriji, napasti straže kitajske vzhodne železnice.

Japonski ministrski predsednik Inukaj je odgovoril, da nima o tozadevnih pripravah nikake oficijelne informacije, ve pa, da japonska armada ne bo stopila v akcijo, če japonski interesi v Harbinu ne bodo ogroženi.

V Harbinu so se pred kratkim završili spopadi med protirevolucionarnimi Rusi in Kitajci.

Kitajska vzhodna železnica je pod skupno kontrolo Rusije in Kitajske. Progo stražijo kitajski vojak.

Rečeno je bilo, da se poveljnik stražnikov, general Ting Čov, noče podrediti vladi gubernija Kirin province.

TOKIO, Japonska, 12. januarja. — Soglasno s japonsko Rengo agenturo je dospela novica, da je izbruhnil v mestu Činsi požar ter da se nahaja tam mošnja japonska kavalerija veliki nevarnosti.

Takoj so bila poslana proti mestu japonska ojačenja, katera so pa kitajski četaši iz zasede napadli in jih premagali. Usodepolno poročilo o požaru, ki je bilo pa seveda izmišljeno, so prinesli golobje-pismo.

TOKIO, Japonska, 12. januarja. — Te dni bo romal japonski cesar Hirohito v tempelj japonske solnčne boginje ter ji "sporočil", da je bil vpriporjen nanj atentat, ki se je pa izjalovil.

SANGHAJ, Kitajska, 12. januarja. — Kitajsko časopisje poroča, da so doživeli Japonci v bojih v okolici Činsi ob vzhodni meji provinc Jehol, težak poraz. Padlo je dvajset japonskih častnikov in nad petsto vojakov. To so bili tisti vojak, ki so bili poslani iz Šankhajkvana z naročilom, naj vdre v provinco Jehol.

TIENTSIN, Kitajska, 12. januarja. — Iz zanesljivega vira se je izvedelo, da se vrši južno od Cinčova vroč boj med Japonci in kitajskimi četaši.

V zadnjem času so kitajski četaši, katere označujejo Japonci z imenom "banditi", zelo aktivni.

NANKING, Kitajska, 12. maja. — Kitajski zunanji urad je danes odločno zanimal govorice, da namerava prekiniti diplomatske odnose z Japonsko.

Kitajska je danes odgovorila na noto ameriškega državnega tajnika Stimsona. Vsebinske odgovora ni bila objavljena.

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda
v Ameriki! — Naročajte ga!

Francoski kabinnet je odstopil

ROOSEVELT GOVERNER FILIPINOV

Theodore Roosevelt je bil imenovan za generalnega gubernija Filipinov. — Dwight F. Davis se je odpovedal.

Washington, D. C., 12. jan. — Dosedanji generalni gubernator Filipinskih otokov Dwight F. Davis je predsedniku poslal svojo resignacijo. Predsednik je resignacijo z obžalovanjem sprejel. Takoj je naznanil senatu, da je imenoval na njegovo mesto Theodorja Roosevelta, dosedanjega gubernija na Porto Rico.

O tej izpremembi je bilo znano javnosti že poprej, zato je tudi predsednik bil na to pripravljen in je imenovanje Roosevelta prišlo tako naglo po Davisovi resignaciji.

Davis je za vzrok navedel osebne razloge. Takoj bo odpotoval v Pariz, kjer je njegova žena bolna.

Nekateri so pričakovali, da se je Davis zato odpovedal svojemu dosedanjemu mestu, da bo kandidiral za senatorja iz države Missouri. Toda odločno je to zanimal, rekoč:

— O tem ni nikakega govora. Zdi se mi, da sem služil vladi 25 let dovolj dolgo. Zdaj se nameravam nekoliko odpohiti.

Theodore Roosevelt je bil za božične praznike v New Yorku, zdaj pa je prišel v Washington kot gost svoje sestre Mrs. Alice Longworth.

— Globoko hvaležnost čutim do predsednika Hooverja za njegovo zaupanje, katero je pokazal s tem, da me je imenoval za tako važno mesto. — je rekel Roosevelt. — Stori bom vse v svoji moči, da dokazem, da sem vreden tega zaupanja. Služil bom z vso svojo zmožnostjo za Združene države in filipinski narod.

KONJ UBIL DVA MOŽA

Toronto, Ont., Kanada, 11. jan. John Manning in Albert Farr sta umrla pod kopiti konja, katerega je krmil Farr. Ko je Manning videl, da konj tepta po Farru, mu je priskočil na pomoč, pa je tudi njega konj sunil tako nesrečno, da je kmalu nato umrl.

AMERIŠKO ŽITO ZGORELO

Hankov, Kitajska, 12. januarja. — Petdeset tisoč ton ameriškega žita, ki je bilo namenjeno za gladujoče Kitajce, ki so izgubili vse v poplavi reke Jangce v zadnjem poletju, je uničil požar. Žito ni bilo zavarovano.

To žito je bilo del optnajst milijonov bušljev žita, ki ga je kupil kitajski finančni minister T. V. Song v Združenih državah.

POZOR, ROJAKI!

Blaznikove PRATIKE so razprodane. Ne naročate jih več, ker jih ne bomo več dobili.

Uprava Glas Naroda.

MRZLO VREME VSEPOVSOD

Nenadna izprememba vremena v Kanadi. — Tornado v Texas. — Zima v Floridi. — Led razbijajo z dinamitom v Iowi.

Winnipeg, Man., Kanada, 12. januarja. — Z bližanjem snežene vihrje je toplomer nenadoma padel, se pa vendar še drži nad ničlo.

Vihar, ki je prišel nad Montano, je prinesel najgorkejšo vreme v 53 letih, namreč 55 stopinj.

Eagle Lake, Texas, 12. jan. — Tornado slična nevihta, ki je ubila enajst milj od mesta, je ubila dva Mehikance in odnesla otroka, katerega ni bilo dosedaj še mogoče najti.

Iowa City, Iowa, 12. januarja. Veliki skladi ledu, ki so ogrožali mesto Coraville, so bili razstreljeni z dinamitom. Po nekaterih krajih je bil led nakopičen 12 čevljev visoko.

Jackson, Minn., 12. januarja. Povodenj reke Talahtiche ponehuje. Jezovi se drže, dasi jih vedno utrjujejo z vrečami peska.

Reka Yalobusha pa zopet narašča.

Jacksonville, Fla., 12. januarja. Tukaj in v Tampu kaže toplomer 36 do 44 stopinj, v Miami je bilo 6 stopinj in v Key West 58 stopinj.

VSI PREBIVALCI VASI OBSEJENI

Kovno, Litvinska, 12. jan. — Celo odraslost prebivalstvo mesta Novjampjasto, skupno 400 oseb, je bil obsejono na dva do štiri tedne zopora. Ker je mestna ječa premajhna, jih bo zaprtih po deset naenkrat.

Ta obsodba je bila posledica štiridesetletne tožbe glede pravice meščanov pobirati v mestnem gozdu drva. Stoletja so meščani nabirali drva v gozdu, dasi jim je vlada mnogokrat prepovedala. Mesto se je še pod Rusijo pritožilo proti temu in sedaj je sodišče končno rešilo zadevo in mora vsak meščan za kazen v ječo.

ROPAR NAZNANI SVOJ ZLOČIN

Bukarešta, Rombunska, 12. januarja. — Pismo s podpisom L. Barbulescu je prišlo iz Cleveland, Ohio, na list Dimineatza, v katerem piše priznava, da je pred dnema letoma oropal blagajno davčnega urada za 400,000 levov (\$2420).

Piše, da je odprl blagajno z vitrihom in da je pobegnil čez mejo na Bolgarsko, predno je mogel kdo kaj sumiti. Zdi pa hoče, da ne bi kdo po nedolžnem trpel kazni za njegov zločin. Ni pa povedal, da hoče vrniti denar, ali pa da se namerava vrniti in priti pred sodišče.

SODNIK HOLMES JE ODSSTOPIL

Najstarejši vrhovni sodnik je resigniral. — Sodnik Holmes je bolehen. Hoover je sprejel resignacijo.

Washington, D. C., 12. jan. — Oliver Wendell Holmes je danes resigniral kot član najvišjega sodišča Združenih držav.

Njegovo resignacijo je predsednik Hoover sprejel.

Holmes pravi v svojem pismu na predsednika, da zapuša največje sodišče z največjim obžalovanjem, da pa se je moral k temu odločiti vsled slabega zdravja.

V svojem odgovoru predsednik Hoover priznava njegove velike zasluge kot vrhovni sodnik in se mu zahvaljuje za njegovo dolgoletno službo in požrtvovalnost.

Holmes je bil trideset let in en mesec član vrhovnega sodišča in je sedaj star 90 let.

"BOMBA" ZA EMANUELA

Italijanski kralj je dobil dar iz Amerike. — Pa ni bila bomba, temveč star denar. — Zavitek odprt v Napolju.

Napolj, Italija, 12. januarja. — Poštni uradniki so bili v velikih skrbeh, ko je priplul parnik Excalibur in pripeljal veliko množino pošte iz Združenih držav, kajti že prej je bilo naznanjeno, da se nahaja med paketno pošto tudi nekaj zavitkov, naslovljenih na kralja Viktorja in Mussolinija. Splošno je prevladovalo mnenje, da so v zavitkih bombe.

Policija je pregledovala zavitek in nesla zavitek, ki je bil naslovljen na kralja, na veliko dvorišče, da ne bi mogel nikdo biti ranjen, ako bi eksplodiral.

Policiisti so varno razvili ovitek. V zavitku pa so našli ameriški denar, pol dolarja iz leta 1832. V zavitku je bilo pismo na kralja brivca Modestino de Rosa iz Newarka, N. J.

Vašemu Veličanstvu pošiljam ta 100 let stari denar in znak svojega spoštovanja.

Kralj Viktor zbira star denar.

VELIKO RUSKO NAROČILO

Montreal, Kanada, 12. jan. — Aluminium Company of Canada, ki je podružnica Aluminium Company of America, ki je last ameriškega zakladničarja Andrewa Mellona, bo od sovjetske vlade dobila naročila za pet milijonov dolarjev, ako potrdi ministrski predsednik Richard B. Bennett plačilo dva milijona dolarjev v premoğu, ostanek pa v gotovini.

Kanada pa je prepovedala vsak uvoz ruskega blaga, razun kožu-hovine; nasprotno pa ruska vlada prepoveduje vsak uvoz kanadskega blaga. Poleg tega pa bodo veletržci s premoğom v Kanadi in Združenih državah nasprotovali uvozu ruskega premoğa.

BRIANDOV DOLGOLETNI VPLIV JE S TEM POPOLNOMA KONČAN

PARIZ, Francija, 12. januarja. — Kabinet ministrskega predsednika Laval je danes odstopil. To se je zgodilo zaradi tega, ker si je Laval brez uspešno prizadeval pregovoriti takozvano radikalno stranko, katero vodi Edouard Herriot, naj pošlje iz svojih vrst par mož v kabinet, da bi imel Laval pri pogajanjih v Lausanne že vsaj navidez podporo vsega francoskega naroda.

Predsednik Doumer je resignacijo sprejel, toda zdi se, da bo najbrž Lavalu naročil, naj sestavi novo ministrstvo.

Kot domnevajo politični krogi, bi v tem slučaju prevzel Laval mesto zunanjega ministra, katero je zavzemal Aristide Briand. V splošnem bi pa ostalo ministrstvo isto.

Aristide Briand je do zadnjega trenutka poskušal ohraniti mesto zunanjega ministra, da bi zamogel — kot je sam večkrat poudarjal — rešiti francoski narod pred nemško nevarnostjo.

Ko so šli ministri predsedniku v avdienco, jih Briand ni mogel spremljati.

Briandov vpliv je popolnoma izginil. Njegovi načrti so se začeli rušiti že pred enim letom.

Pri predsedniških volitvah ni zmagal, in njegov načrt glede ustanovitve Združenih držav Evrope ni rodil nikakega sadu. Vse je ostalo le pri besedah in frazah.

ZLORABA V HONOLULU

Kahahawai je zlorabil ženo ameriškega častnika. Bil je odpeljan in umorjen. — Tašča v zaporu.

Honolulu, Havajsko otočje, 12. Mornarji so zopet dobili dovoljenje, da smejo iti na suho, medtem ko jim je bilo prepovedano od zadnjega petka. Tedaj je bil namreč odpeljan in umorjen domaćin in mornar Joseph Kahahawai, ker je zlorabil ženo ameriškega mornariškega častnika Thomasa H. Mashie.

Kahahawai in štirje njegovi tovariši so Mrs. Massie, ki je stara 20 let, odpeljali in jo zlorabili.

Njena mati Mrs. Granville Fortescue pa je hotela zločin maščevati in je s pomočjo dveh ameriških mornarjev našla Kahahawaija. Odpeljali so ga z avtomobilom in ga umorili.

Mrs. Fortescue in oba mornarja se nahajajo v zaporu. Sodišče sedaj zbira poroto, ki bo sodila morilce. Med porotniki so domačini, Amerikanci in celo en Kitajec.

Mrs. Massie je izpovedala, da jo je odvedlo pet moških, med njimi Kahahawai in da jo je vseh pet zlorabilo.

Ker se je poveljujoči admiral v Honolulu Pratt izrazil, da odobruje umor, so pastirji najvažnejših cerkev na Havajskih otokih poslali predsed. Hooverju prošnjo, da odpokliče admirala Pratt.

Mož Mrs. Fortescue je odvetnik v New Yorku in je ravno sedaj bolan na pljučnici.

VIRI NEMČIJE SO IZČRPANI

Nemška vlada je sporočila vsem državam, da ne bo plačala vojne odškodnine. — Drugega izhoda ni.

Berlin, Nemčija, 12. januarja. Nemška vlada je sporočila vsem državam, da ne bo več plačevala vojne odškodnine, ki ji je naložila versailska pogodba in Dawesov in Youngov načrt. Zda glejda cela Evropa, na Francijo, da prva zavrne svoj dolg Ameriki.

Kanceler Bruening je izjavil angleškemu poslaniku Sir Horace Rumboldu, da Nemčija nima denarja in tudi ne dohodkov, da bi plačala svoj vojni dolg.

Rekel je: — Položaj Nemčije je tak, da ne more še nadalje plačevati vojnega dolga. Ravno tako je tudi jasno, da ni mogoče držati sedajšnjega načrta za odplačevanje dolga, kar bi to pomenilo nesrečo, ne samo za Nemčijo, temveč za celi svet.

Sedanje stanje ne kaže vladi nobenega drugega izhoda. Nemčija na reparacijski konferenci v Lausanne ne more pokazati ničesar drugega kot dejstva. Ne bomo proslili za kompromis, kajti zanj ni nikake podlage. Od vesele je sedaj odvisno, da pridejo do neizogibnega zaključka, da Nemčija ni več zmožna plačevati vojnega dolga, zlasti še vsled sedanje svetovne krize.

Izjava kancelarja Brueninga je kot strela zadela nemško kot iso evropsko javnost.

Pariz, Francija, 12. januarja. Francija je sporočila nemški vladi, da pod nobenim pogojem ne bo sprejela preklica kancelarja Brueninga za plačevanje vojne odškodnine s pripombo, da je sveta dolžnost Nemčije, da plača, kar ji je bilo naloženo na versailski mirovni konferenci.

Finančni minister Flandin je rekel:

— Ako je izjava kancelarja Brueninga resnična, tedaj pomeni to konec Youngovega načrta in versailske pogodbe. Jasno je, da ni nobenega Francoza, ki bi prejel preklic vsakih pravic do obveznosti, ki jih je Nemčija podpisala. To bi uničilo naše svete pravice do vojne odškodnine. Priznam, da je vsled sedanje krize prizadeta vsaka država in tudi Francija je pripravljena vsled razmer biti popustljiva v plačevanju; toda nikdar naša vlada ne bo zadovoljna s izjavo kancelarja Brueninga.

_____

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ANTON DEBELJAK, Ljubljana:

MAČAROV

Tri leta so minila, kar sem bil priučeno pri čarovnem večeru v do- kaj prostorni kmetijski gostilni "Pri Dolenju". Ljudi, večina mladi- ne, se je kar trdo. Doživljati za pet dinarjev toliko divot, pač ni pre- draga stvar. Namreč čudes, kakršna popisuje J. Ch. Wiegand v svoji knjigi "Onomatologiae curiosae, artificiosa et magica" iz l. 1768, na- dalje "Mali Boko" in "Domači ča- rodej".

— Gospoda, — je otvoril fakir Ben Afrik predstavo, — v starih ča- sih so rokohitree globoko spošto- vali, jih imeli za vedeže in videže, v srednjem veku so jih sežigali ka- kor hudičeve zavezničke na grma- dah, v današnji dobi pa jih pla- čujejo kot obdučujejo kot dobro- dobrodošle glumce, ki skrbje za raz- vedrilo in krutek čas. Ako vas bom nocoj v vaše zadovoljstvo zabaval, sem dosegel svoj namen. Torej po- zor in poslušaj!

Za tem uvodom se je pričela ne- pregledna krdčija raznovrstnih, za preprosti razum osupljivih posku- sev. Pod enim poveznikom n. pr. je prvotna stol kozarec, pod drugim pa "klinček", kakor pravimo tukaj steklenici za pol frakla. Ko pa je spretni bajec privzdignil oba po- veznika, sta bili posodici zamenja- ni.

— Ti pomama, o ti sakralenska postajna! — je vzklikal seljak Gre- gec, ki je bil slučajno zastal v gostilni od popoldanskega praznje- nja bokalov ter se tako udeležil pri- reditve.

Potlej je večer začel vleči iz ne- znatne shrambe papir. Neverjet- no, kolikokrat je bilo tega blaga notri. — Poprej za en šakelj, zdaj pa za poln šakelj! — se je zavzemal ovinjeni Gregec. In ko mu je ba- galec ponudil škatlico začaranih vžgalic — potajno seveda namo- čenih v galunovi raztopini ter na- to posušanih — se možakar ni mo- gel narijati, češ, kako to, da se mu niti ena šibica ne vname.

— To je pa zaresni coprnik, od- kod se je le vzel?

Tudi meni se je vrivalo to vpra- šanje, kajti čarodejec se mi je zdol- nekam znan. In glej, nisem si dol- go glave belil, pa se mi je posveto- lo: bil je naš vojaški kuhar med vo- jno v Gorici, Rakos Oskar, izvr- sten sokač, ki je umel iz malote- vilnih sestavin pripravljati razno- tere okusne soka in omake, vse z malenkostnimi pomočniki — kakor njegov vzdevek, ki je obstajal sa- mo iz petih črk: sokač Oskar Ra- kos. No, med odmorom mi je v po- menku med štirimi očmi zaupal skrivnost, da je bil po končanem svetovnem pokolu nekaj let v cir- kusu. Ker pa mu je podjetnik da- jal preslabo nagrado, se je ločil in nastopil ahasverstvo kar na svojo roko. Svojemu gospodarju — bolj odtrniku kot obrtniku — pa je iz- neveril skočno in ročno ulazbenko, ki je v cirkusu med drugim običaj- no plesala kot derviš. Ostavivši svo- je dervišstvo pa tudi devišstvo, je odšla z njim za družico in pomoč- nico po belem svetu. Dva zajetna kovčega pa šibka Talka — s to pri- ljago križari od obične do obične ter se skromno preživlja, preroku- joč lahkovernejšem lepšo bodoč- nost... Vprašal me je za nekaj po- datkov o navzočem dobrovoljcu — na pameti je imel Gregca — in pa, kako se reče v teh krajih salaman- dru ali močeradru.

— To je mačarov, — mu brž u- strežem, ne sluteč, da se bo iz ne- dolžnega kuščarja razvila z našo folkloro bajna pošast.

V drugem delu predavanja so se redile in čredile se presneti- veše točke. Za sklep pa je prodaja- la čarovnikova ženka, drobcena o- seba, za šest ali pet let mlajša na videz nego v resnici, litografska trojna ugrabljiva o značaju in na- membni posameznikov: fantov, de- klet in matorih babnic. Tudi Gre- gec je vzel en izvod. A ko je za- konski možak razbral, da preroka- vanje govori zgolj o neoženjenih, ni maral odtrdniti kupnine. Prišlo je do prikanja in prerekanja.

— Gospod Gregec, — zapretil te- daj čarovnik, — ako ne plačate ti- stih ubornih treh dinarčkov, vas bo domov greda in osti vsoj ma-

čarov. Zapletal se vam bo med no- gami in vam zmešal sled. Do rane- zore ne boste našli pota k Beli Vodi, kjer imate hišo.

— Na, glista suha, — se je juna- čil Gregec, očitno presunjen ob tujevi mnogovednosti, ter odrinil nebrzljivi gospe Talki zlatko in dve nežici, skupaj tri dinarje, — drugače boš se mislila, da se mi smilijo te uboge pare!

In ker je udarila policijska ura, hkrati ura duhov, so se gostje raz- klopili vsak v svojo smer. Kar je bilo fantov, seveda vsak pod okno k svoji izvoljenki.

— — —
Letos so me jezikoslovne študije zopet zmanile v rojstno gnezdo na počitnice. Slepilnega glumača Os- karja Rakosa, bivšega sokačja, sem bil docela pozabil, ko sem ob av- gustovskem večeru sedel kakor po navadi "Pri Dolenju". Precej ro- jakov, več nego se spodobi za de- lavnik, se je zbralo za okroglimi mizami, srebačje vino, žganje ali pivo. Plečati voznik Mrakec sedi pri svojem petnajstem vrčku. Živo razpravljajo pravdo, ki teče med dvema mejašema. Vprava danes si je ljubljanski odvetnik ogledal po- ličaj spornega pasu na samem me- stu.

— Moja mora obveljati, pa če me stane vse posestvo! — se roti in rotni tožnik. — Advokat mi je rekel, da bova najbrže zmagala.

Eni vlečejo z njim, drugi rahlo ugovarjajo, bolj naklonjeni nje- govemu mejaču, ki pa se zaliva v krmi "Pri Gnidci".

— Poslušaj, prijatelj, — modru- je krivogledni Jože Prek, — para- grafi so zviti ko našega pujsa rep, kadar ne opleta z njim. Ti meniš, da jim vidiš do dna, pa je vse dru- gače. Raven si bil sam pred seboj, pa te spoznajo za krivega!

— Zdaj pa plačajmo, Jurij, pa pojdemo, — tišči treznejši pivce v sobesednika.

— Na za enega jurja, da ne pri- deš v eni uri domov, — ščuje pre- ježani gostilničar. — Veš kaj, Ju- rij, mačarov te bo; precej si se ga nalezel.

— Jaz da bi se bal take prikazi- ni? — se otrese nagovorjeni, — na za tisoč dinarjev, da se bom prej ko v eni uri otepal s svojo staro! — In naši "močeradi", če smem takisto nazvati vnete ljubitelje vin- ka ložica, žganih rakij ter omle- dnege piva, se nemudoma zedinijo za vadijo. Jurij poravna zapitek in se odmaje proti Beli Vodi, kamor ima pravdanski človek kvečjemu

pičle tri četrti ure hoda. Gostilni- čar pa najame dva možanca, vsa- kemu odsteje po enega "srba", da bosta neopaženo sledila okajenega Jurija.

Izpočetka je šlo po ravnem še dokaj dobro. Ko pa je Belovodar krenil navkreber skozi smrekovo hostico, nazvano Gadina, je začel mamljati sam s seboj: — Mačarov, mačarov, kdo bi si bil mislil, da mi boš res nagaal! Odkod pa te je prineslo, ti zgaga peklenška, da se mi ven in ven opletaš med no- ge? Saj nikamor ne morem. Bog in sveti križ božji, poberi se mi, hu- dobec, izpred oči! Ej, pa me ne boš, če ne vem kaj! — je zastokal natrkani vstavljen in zavil s kame- nitkega kolovoza na ozko stezico po skupnini, na gosto obrasli z bri- njem. Nekoliko časa je mahedral naprej, dokler se ni spotaknil ob korenino in telebnil na trato.

— Zdaj pa vidim, da mi je res narejeno. Tisti preklicani coprnik nas je predlanskim uročil vse Be- lovodare z Gregcem vred, da ne more živ krst po enajstih ponoči več naravnost domov. Pa naj bo, Jurij, rajši plačaj tistega jurja, ka- kor da bi se pekli in poganjali z vražjim mačarovom. Sladki Jezus ti me varuj nocoj to noč in sled- ni čas!

To reči, se je zleknil vzrak pod grmom in v naglici zasmrčal. Dol- go pa ni drgnol in drto vlekel, zakaj oba pazuna sta ga, brž ko je na cerkvenem stolpu odbila pol- noč, domenjani rok, krepko pom- kala za rame in mu dopovedala, da je stavo izgubil.

Drugo jutro sem doznal in do- gnal, da se je vraža o mačarovu silno ukoreninila med prebival- stvom. Odkrja si niso predstavi- ljali nič osebitega pod tem ime- nom, a scasoma je zadobilo dolo- čnejši obraz in obris, ki se je na- polnil z grozljivo vsebino. Ljudska domišljija, ki je v teku stoletij u- stvarila toliko bajnih bitij, je v zvezi z alkoholom sredi naše raci- onalistične dobe pri zakonitih hri- bovih še zmeraj tvorna. Saj sem tako rekoč na svoje oči gledal roj- stvo in razvoj nove bajke. Veščam, divjim možem, mrtalosom, volko- diakom še davno ni odklenkalo med gorjanci. Ti čvrsti korenjaki vam gredo po medveda v brlog in ako treba, samotni šarjari v najtrši te- mi po prasumi, a namišljeni ma- čarov jih spravi iz ravnesja na kratki pot od vasi do vasi.

Pa stava? Može bi jo bili seve- da držali. Toda komaj je zvedela

ZGODOVINSKI GRAD V
STUTTGARTU V RAZ-
VALINAH

STUTTGART, Nemčija. — Pri gašenju požara v starem zgodovins- kem gradu so sodelovali gasilci, policisti in vojak, ki se jim je po- srečilo ogenj lokalizirati na eno samo krilo poslopja. To se je zgo- dilo okoli polnoči, vendar pa se je vso noč nadaljevala borba z divjim elementom. Kljub hudemu mrazu je stalo okoli gradu nad tisoč lju- di vso noč ter gledalo veličastni prizor. Pri gašenju se je več ga- silcev ponesrečilo. 10 so jih mora- li odnesti zaradi zastrupljenja v dimu. Tri so zasule razvaline, le enega izmed njih so rešili. Škoda, ki jo je povzročil požar, cenijo na 6 milijonov mark. Škoda na umet- niški in kulturni vrednosti te stare zgodovinske zgradbe pa se komaj more preценiti. Opoldne požar še ni bil popolnoma pogasjen. V jugo- vzhodnem delu poslopja so se v po- sameznih oddelkih pojavljali ved- no novi plameni.

ODKRITJE VITAMINA A

Prof. Euler-Chelpin s stockholmske univerze se je dolgo bavil s proučevanjem vitamina A, ki po- spešuje, kakor znano, rast. Pri tem delu mu je pomagal kemik prof. Karrer, ki se mu je posrečilo pridelati vitamin v čisti obliki in določiti njegovo kemično formu- lo. Prof. Euler-Chelpin in njegov sodelavec sta tudi dokončno ugotovi- la, da je vitamin A identičen z rdečim barvilom rdeče pese, tako znanim Karotinom.

Ribeje olje, ki je znano že dolgo kot najvažnejši vir tega vitamina, nastaja s spremembo karotina, ki ga žival sprejema s svojo hrano, v jetrih. To sposobnost za spremin- janje karotina pa nimajo vse živali in so jo izgubile n. pr. ribe, ki žive od manjših rib z dovoljno količino vitamina A v jetrih. Iz je- ter nekih rib so pridobili že eks- trakto, ki vsebujejo vitamin A v tisočkrat večji koncentraciji nego navadno ribje olje. Vitamin A je v neki zavisni izenačevalni zvezi s hormonom ščitne žleze in pove- čuje tudi odpornost proti infek- cijskim boleznim.

zanjo Jurijeva boljša polovica Ale- na, Gregčeva sestra, se je odpra- vila nad krčmarja kakor sv. Ju- rij nad zmaja. Ženska je mačarov, ki se mu sam bognasvaruj ne mo- re ustavljati. Zategadelj je ba- je prišlo do poravnave, kakršna se ni- ti učenemu mirovnemu sodniku ne bi bila posrečila.

ROMAN
RUSKEGA DEKLETA

FRANCOSKO SPISAL CLAUDE ANET

In tako je napravila Varvara Petrovna; toda ona je vrata samo priprla, da so mogli k njej številni prijatelji, ki si jih je pridobi- la po kratkem bivanju v mestu. Pet let je preteklo od njene vrnitve: ko ji je sestra Vera umrla v San Remu za neko pljučno boleznijo; živela je tam s hčerko Arijano; Kuznjecov je naglo odpotoval tja iz Petro- grada, pripeljal hčerko v Rusijo, in ker ni vedel kaj bi počel z njo, je prosil svakinjo, naj jo vzame k sebi.

Ko je ta vest prispela v hišo v Dvoranski ulici, so bili Varvarini prijatelji uverjeni, da bo svakovo prošnjo zavrnili. Čemu bi tudi žrtvovala svojo neodvisnost in prevze- la odgovornost za vzgojo deklice, ki je ni sploh poznala? — Toda njeni prijatelji so se motili; prav nič se ni pomišljala in br- zjavila v Petrograd takoj po-prejemu pi- sma, naj ji pošljejo nečakinjo.

Ko je Arijana prišla k teti, ji je bilo šele štirinajst in pol leta, toda po duševnem in telesnem razvoju je daleč prekašala svoja leta. Res da je bila belo nežna, toda docela razvita, polnih udov in resnega obličja. Če je koga pogledala, je bilo v njenem pogle- du nekaj izzivalnega.

"Po kom, za vraga, si se vrgla?" To je bil prvi pozdrav Varvare Petrovne. "Ust- nice imaš kakor vsi v naši rodbini, ali tako lepa, kot je bila tvoja mati, ne boš. In kdo te je naučil gledati ljudi na tak način? Ci- gave so te oči? Gotovo jih niso podedovala po očetu, ki je plavalas in slabila. Ne ene po- čete nimaš po njem, za kar ti moram pač čestitati, saj veš, kakšno mnenje imam o njem."

To je bil običajen način govorjenja Var- vare Petrovne. Dekličine oči so se zaiskri- le, toda ni nič odgovorila.

"Sicer pa si mi všeč! Bala sem se, da si še otrok, zdaj pa vidim, da si mlado dekle. Tako bova mogli govoriti brez zadrege!"

In Varvara Petrovna ni prav nič izpre- menila svojih navad zaradi prisotnosti otro- ka. Takoj s prvega dne je vključ starostni razliki občevala z Arijano, kakor bi ji bila prijateljica, ne pa njeni vzgoji izročena nečakinja.

Odkar se je Varvara ločila od rodbine, je bila vajena živeti neodvisno in nihče je ni smel omejevati v njeni prostosti. Ker je pa narava občevarje spolov združila z ugod- jem, zakaj bi se mu odrečala? Že kot stu- dentka je s svojim razsodnim razumom dognala, da se ji ni treba odrekati temu na- ravnemu veselju. Že na vseučilišču je ime- la prijatele, in ko se je vrnila v Rusijo, jih je našla celo v Ivanovu. Za časa svojih po- tovanj po inozemstvu s princem je imela priliko primerjati vrline inozemcev in do- ma je nadaljevala življenje po svojem oku- su. Ni ji šlo v glavo, da je toliko pretiranih žensk, ki verujejo v važnost samožrtvo- vanja. Skratka, o ljubezni je imela iste nazo- re kakor možki. Vzela je prijatelja, ki ji je ugajal, in ga zapustila, če ji je bil kdo drug bolj všeč. Ni se navduševala ob združitvi in tudi ni pretakala solz ob ločitvi. V nje- nih očeh ljubezen ni bila nikaka skrivnost, zato ni bilo potrebno, da bi ločitvi sledila drama. Njena dejanja so bila tako ob sebi umevna, da ni prišlo ujenim prijateljem nikoli na misel, da imajo pravico zahtevati kaj več, nego ji je ona dala. Sicer pa se ni nikoli popolnoma ločila od prijateljev. — Iskrena ljubezenska čuvstva je znala skoraj neopazno in brez nevspešnih prizorov preliti v prijateljstvo. Včasih je tudi obno- vila nekadanje ljubezenske zveze, če se ji je zahotelo. Prva leta svojega bivanja v Rusiji je večkrat potovala v Petrograd in Moskvo, kjer se je nastanila pri svojih sta- rih prijateljih, in ko se je vrnila ter pripo- vedovala o svojih zabavah, je govorila s ta- ko naravno preprostostjo, da bi ji tega ne zamerili niti navzoči prijatelj.

Iz tega je razvidno, da je bila Varvara Petrovna krepke in uravnavešene narave. Ni krotila svojih čutov, vendar pa je je strast le deloma obvladala. In če se je tudi

prepustila nagonom, se je znala vselej br- zdati. Njena ljubezenska nravnost, ki je bila načelna, je vsebovala dve postavi. Pr- va: svojemu prijatelju je bila tako dolgo zvesta, dokler se ni zagledala v drugega moškega, in to je takoj priznala, razcep- ljenosti občutkov ni bila sposobna. Živela je vselej samo za enega moškega, le da ga je pogostoma zamenjala. Na ta način ni niko- li nikogar varala. Ženska, ki vara, mora nekoga ljubiti, vezati jo mora globoko ču- stvo z moškim; njej pa so bili doslej vsi prijatelji samo predstavniki depolnujočega spola in odnosi med njo in njimi so bili docela trezni. Bila je ponosna na to, da je v svojem življenju odkazala ljubezni samo ti- sto mesto, ki ji je prišlo.

"Vedi, draga," je dejala Arijani, ko je bilo tej šele petnajst let. "Ljubezen je ču- dovita stvar, če ne pričakuješ od nje več, nego ti more dati. Toda prečutljivost je iz- vor vsega zla. Sicer pa ne verjamem, da ti grozi tako nevarna neumnost; trezno glav- no siš na ramenih in ne boš zlepa zašla."

MLADA deklica se je nasmehnila s svoj- stveno malobesednostjo, da je bilo težko ugani njeni misli.

Druga Varvarino načelo je bilo: denar in ljubezen ne smeta biti v vzročni zvezi. Večina ruskih žena misli ravno tako. Dokler se ne pojavi denarno vprašanje, je vse do- voljeno, in karkoli napraviš, ostaneš pošte- na žena, če ne posežejo vmes gnotni raz- logi. Šele z denarjem se pričnjava nenrav- nost. Tega je Varvara držala že v Ženevi. Dasi je bila skoraj v gnotnih stiskah, da je komaj prebila, vendar ne bi bila vzela od prijatelja niti male južine, ne tramvajskega voznega listka. V tem je bila morda neko- liko pretirana, kakor mnogi njeni rojaki.

Ko je Arijana prišla iz Petrograda, je bil Varvarin prijatelj neki odvetnik iz sosed- nje mesta. Dvakrat v tednu je prišel po opravkih v glavno mesto dežele. Soba je i- mel pri Varvari in je za svojega bivanja stanoval pri njej. Nato je Arijana videla, kako ga je nasledoval neki inženir. Navi- dežno se je razvil sila spretno. Toda Var- vara Petrovna je vselej, opisala nečakinji, kateri je vse zaupala, vrline, napake in po- sebnosti svojih prijateljev.

"S tem ti izkazuje veliko uslugo," je rekla, "tako se naučiš treznega mišljenja, vse stvari boš znala pravilno presojudi in nekoč mi boš za to zelo hvaležna."

NADALJEVANJE SLEDI

Zanimanje

za letošnji Koledar je dokaz, da ro- jaki še vedno radi čitajo dobre knjige te vrste.

Sedaj jih imamo na razpolago le še par sto izvodov.

Vsebinske knjige je zelo raznolika. Oni, ki ljubijo povesti, imajo v njih lepo izbiro. Vsebuje tudi pre- cej gospodarskih člankov, tehnič- nih razprav ter opisov o življenju naših ljudi tukaj in v inozemstvu.

Med razpravami in članki so raz- noterosti, ki bodo slehernega za- nimale. Cena tudi ni previsoka.

Ako ga še nimate, naročite en iz- vod. Prepričani smo, da boste za- dovoljni.

Knjigarna "Glas Naroda"
216 West 18th Street, New York

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

SPLOŠNA KNJIŽICA:
(Nadaljevanje.)

St. 12. (Dr. Karl Engliš) Denar narodno-gospodarski spis, poslo- venil dr. Albin Ogris, 236 str., broš.	80
St. 12. (Fran Mikšinski) Mogočni pristan, narodna pravljica v 4. dejanjih, 91 str., broš.	30
St. 13. (V. M. Garšin) Nadežda Nikolajevna, roman, poslovenil U. Žun, 112 str., broš.	30
St. 14. (Dr. Karl Engliš) Denar, narodno-gospodarski spis, poslo- venil dr. Albin Ogris, 236 str., broš.	80
St. 15. Edmond in Jules de Gon- court, Renee Mauperrin	40
St. 16. (Janka Samet) Življenje, pesni, 112 str., broš.	45
St. 17. (Prosper Marimee) Verne duše v vseh, povest, prevl Mir- ko Pretnar, 80 str.	30
St. 18. (Jarosl. Vrchlicky) Opo- rok, lukovčnega grajščaka, vese- lojgra v enem dejanju, poslovenil dr. Fr. Bradáč, 47 strani, broširano	25
St. 19. (Gerhart Hauptman) Pa- toptjeni zvon, dram. bajka v pe- tih dejanjih, poslovenil Anton Funtek, 124 strani, broš.	50
St. 20. (Jul. Zeyer) Gompači in Komuraški, japonski roman, iz- češčine prevl dr. Fran Bra- dáč, 154 strani, broš.	45
St. 21. (Fridolin Zola) Dvnanjst kraščakih zgodbe, II, 73 str., broš.	25

St. 22. (Tolstoj) Kreutzerjeva soneta	60
St. 23. (Sophokles) Antigone, ža- na igra, poslov. C. Golar, 60 str., broširano	30
St. 24. (E. L. Bulwer) Poslednji dnevi Pompejev, I. del, 355 str., broš.	90
St. 25. Poslednji dnevi Pompeja, II. del	90
St. 26. (L. Andrejev) Črne ma- ske, poslov. Josip Vidmar, 82 str., broš.	35
St. 27. (Fran Erjavec) Brezpo- sebnost in problemi skrbstva za brezposelne, 80 str., broš.	35
St. 28. Tarzan sin opie	90
Tarzan sin opie, trdo vez.	120
St. 31. Roka roko	25
St. 32. Živeti	25
St. 33. (Gaj Salustij Krisp) Vaj- ma z Jugurto, poslov. Ant. Dok- ler, 123 strani, broš.	50
St. 36. (Ksaver Mesko) Lili, 144 strani	65
St. 37. Domače živali	30
St. 38. Tarzan in svet	120
St. 39. La Boheme	90
St. 47. Misterij duše	90
St. 48. Tarzanove živali	90
St. 49. Tarzanov sin, trd vez	120
St. 50. Silka De Graye	120
St. 51. Slov. balade in romance	80
St. 54. V meteku	120
St. 55. Namišljeni bolnik	50
St. 56. To in onkraj Sotle	30
St. 57. Tarzanova mladost, trd vez	120
St. 58. Glad (Hamsun)	90
St. 59. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, I. del	120
St. 60. (Dostojevski) Zapiski iz življenja, II. del	120

St. 61. (Golar) Bratje in sestre	75
St. 62. Idiot, I. del (Dostojevski)	90
St. 63. Idiot, II. del	90
St. 64. Idiot, III. del	90
St. 65. Idiot, IV. del	90
Vsi 4 deli	325
St. 66. Kamela, skozi uho siva- ne, veselolira	45
Slovenski pisatelji II. z.	
Potrčna povest, Moravske si- ke, Vojvoda Pero i Perica, Čr- tice	250
Tigrovi zabje	120
Tik za fronte	70
Tatič, (Berk), trd vez.	75
Tri indijanske povesti	30
Tunel, soc. roman	120
Tremutni odlika	50
Turki pred Dunajem	30
Tri legende o razpeli, trd vez.	65
Tri rože	80
Tisoč in ena noč (Rape) vez, mala izdaja	120
V krompirji inkvizicije	120
V robusu (Maučič)	125
V gorčnem zakotju	35
V oklopnjaku okrog sveta:	
1. del	90
2. del	90
OBA SKUPAJ	180
Veliki inkvizitor	120
Vera (Waldova), broš.	35
Vojvoda na Biličanu, s slikami	25
Vrtnar, (Rabindranath Tagore), trdo vezano	75
broširano	60
Volk opozorilo in druge povesti	120
Volk opozorilo in druge povesti, trdo vezano	120
Vilajeta begič, roman, 2 knjigi	120

VSE SE PREBOLI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil I. H.

2

(Nadaljevanje.)

Zelo redko je imela kaj časa, da bi obiskala ljudi svojega brata, četudi je vedno prišla ob rojstnem dnevu svakinje in nečakinje, da je prinesla — voščila.

Zato ste vedno, kadar je teta nepričakovano prišla, mislili, da mora biti nekaj posebno važnega; vsako tako domnevanje je bilo vedno skoro resnično. Malo pred odhodom je teta naprosila svojo nečakinjo, da napravi nekaj ročnih del za neko posebno prirediteljo. Plačilo za tako delo ni bilo posebno kaj, kajti gospa Amanda je bila vedno zelo skopa, kadar je bilo za koga drugega.

Njene oči so se ozirale po sobi, ki je bila zgledno urejena; niti enega praška ni bilo nikjer. Srebrna posoda je lesketala kot bi bila nova. Razine svetilnice pri oknih so povečale udobnost stano vanja.

— Gotovo vam vsak dan kdo pomaga, Greta?
— Ne, samo ob petkih. Druge dne sama vse opravi.
— In poleg tega se moraš še učiti?
Greta samo lahno migne z rameni.
— Teta, delo si mora človek razdeliti. Lenobe seveda ne smem pasti.

— Da, v sedanjih časih se mora vsakdo truditi in mora gledati, kako bo izhajal.

Gospa Amanda Grilova malo pokajšala, predno nadaljuje:
— In vsakdo je vesel, ako le na kak način more dobiti kako clajšavo.

— Da, teta, jaz bi tudi bila vesela, ako bi imeli kaj več denarja na razpolago. Tako pa moramo računati. Samo da bi že enkrat končala z učenjem in bi dobila kako službo.

— Parv lahko ne bo šlo, Greta. Samo, kdor ima srečo. Ko nečno pa — saj ste vendar vedeli, da vam je treba preskrbeti si večje dohodke. In to ne bi bilo pretežko. Naravnost povem, da se čudim, kako da niste mislile na to.

Radovedno jo pogleda Margareta.

— Kako to, teta?

— Oddali bi v najem kako sobo.

— Moja mati ni mogla misliti na to, da bi oddala sobo kakemu tujemu človeku, — pripomni Margareta. — O tem sva že govorili, toda njeni žive!

— Človek se mora znati premagati in ne vse kar pustiti. Kakšne srečne težave imam jaz in kako so mi zbiti žive! Tudi jaz imam mnogo skrbi, — pravi Amanda.

— Na kak način vendar? Mogoče zaradi tvojih domačih zabav s pitjem kave in pecivom? — si misli Margareta.

— No, da še enkrat pridem nazaj zaradi sobe — poznam nekega gospoda iz dobre družine, — pripomni gospa Grilova.

— Gospoda?

Malo zategnjeno vpraša gospa Homčeva in pri tem pogleda hčer; in njena svakinja je videla ta pogled.

— Prosim te, Ema, ali se bojiš za Greto? Ne bodi tako nespametna. Saj vendar ponizaj svojo hčer, ako misliš, da zaradi nje ne bi dala v najem sobe, — pripomni gospa Amanda z vidnim karanjem.

V blede Gretino obličje je udarila lahna rdečica.

— Teta ima prav, mama; o njenem predlogu ne smemo dolgo premišljevali.

— Veseli me, Greta, da se saj ti nekoliko hočeš ravnati po razmerah.

— Treba je. Ali nisi rekla že prej, da veš za enega?

Veselo prikima Amanda Grilova ter odpre svojo elegantno ročno torbico in izvleče iz nje pismo.

— Neka moja prijateljica, gospa Ahčinova, mi je pisala, da hoče njen sin nekaj časa tukaj študirati in naj skušam najti zanj sobo pri kakih dobrih družini. Saj bi ga sama rada vzela, pa nimam prostora.

— Ena sama gospa in stanovanje s petimi sobami, — si je morala Margareta nehoti misliti. Njene misli o teti pogosto niso bile posebno prijazne.

— In tedaj sem mislila na vas, — govori dalje, gospa Amanda s posebno prijaznostjo. — Veste, da vam vedno želim dobro in vam hočem pomagati, kolikor morem.

Gospa Homčeva pomislija in ne odgovori takoj. Ponudba njene svakinje ji je prišla preneglo. Njena počasno delujoča pamet ni mogla vsega takoj razumeti. Tujega človeka naj bi vzela na stanovanje? Ž njim bi v njeno mirno hišo lahko prišel prepri; poleg tega mnogo več dela, katerega se je tudi zelo bala, ker je bila rada udobna.

Njena hči govori za njo:

— Imaš prav, teta, dandanes, ko mora vsakdo biti zadovoljen, ako more kaj zaslužiti, bi bilo nespametno, da bi odklonili tvoj predlog. One sobe s knjigami in pisalno mizo mojega očeta, ki ima razgled na vrt, skoro nikdar ne uporabljamo. Za eno osebo je mogoče sobo prav lepo pripraviti, ako ne zahteva preveč.

— Ne, tak ni Joško Ahčin; ravno nasprotno, zelo skromen je, preveč skromen za svojo rodbino in svoje veliko znanje. Spočetka je hotel postati jurist, kot je bil njegov oče; toda ta stan mu ni ugajal, tako da je preselil in je priče študirati jezikoslovje, ker misli, da ima najboljši poklic za profesorja. Tukaj hoče še študirati modroslovje in umetniško zgodovino; vsega se hoče naučiti. Človeku se kar meša, kadar pripoveduje kaj hoče vse znati. Pa saj je tudi edini sin in njegova mati lahko zmore stroške, ker živi v dobrih razmerah. In vse bi storila zanj; prav močno ga je razvabila. Zato ji je mnogo na tem, da dobi stanovanje pri mirnih, izobraženih ljudeh. O resničnem življenju ve zelo malo, ker živi popolnoma v namišljenem svetu. Je pravi sanjač. Piše tudi pesmi in mnogo njegovih pesmi je že bilo objavljenih, — pravi kospa Amanda važno ter za nekaj trenutkov preneha, medtem pa popije nekaj kave in poje nekaj peciva.

Z velikim zanimanjem jo je Margareta poslušala.

— Nikdar ga ne bi motili, teta; da bi igrala klavir, nimam več časa in glasno pri nas tudi ni.

— Torej smem svoji prijateljici pisati, da imam sobo za njene-ga sina? — vpraša gospa Amanda gospo Grilovo.

Margareta pogleda mater, ki se je zelo težko pripravila z besedo "da", kar pa je slednjic le storila.

Gospa Amanda je bila zelo zadovoljna s tem, kar je dosegla. Zelo je bila rada ponosna na račun drugih. Zvito je zamolčala prošnjo svoje prijateljice, da bi njen sin stanoval pri njej. To je bilo izključeno, kajti hotela je biti nemotena v svojem stanovanju. Ako bi kdo pri njej stanoval, bi imela preveč dela.

Tako je na obe strani napravila dobro delo. Prijateljici je ustregla in sorodnikom je pripomogla do lepega dohodka.

Denar v Vašem Žepu!

Bolezen, nezmožnost dobro opravljati svoje delo, skrb glede vašega zdravja, vse to vam jemlje denar iz vašega žepa. Dobro zdravje, moč, čista glava in mirna roka ga deva v žep.

Varstvena PAIN-EXPELLER*

Reg. U. S. Pat. Off.
vam bo pomagal ohraniti vašo moč, telesno zmožnost, vašo nakupno silo. To je najslavnejši liniment, kar jih je znanih. Vzame bolečino, okorelost, unetje iz izdelanih, utrujenih mišic hitro!
35c in 70c
* Pristni ima SIDRO varstveno znamko.

— Sobo si bom takoj ogledala, — pravi in vstane.

— Zelo lepa soba in prijazna. Kako tudi lepo sijaje sonce, — pravi, ko stopi čez prag sobe ter si radovedno ogleduje. Nato pa začne naročevati to in ono.

— Ob dolgi steni bi mogla stati postelja in umivalnik. Zato boš postavila divan počevno po sobi. Imam tudi zastor za posteljo in ti ga prav rada posodim, tako lepo bo zakril posteljo. Pisalno mizo potisneš prav do okna. Tako bo več prostora. Joško Ahčin se bo zelo veselil velike omare knjig tvojega četa. Ni se vam treba bati, da bi poškodoval pohištvo in knjige. Sin moje prijateljice je zelo skrbno vzgojen in je v vsaki stvari zelo natančen, drugače vam ga ne bi bila priporočila.

Ako je gospa Amanda Gril kaj določila, ni bilo nobenega ugovora, in vsakdo se ji je moral vkloniti.

Pisma so hitela sem in tja. Za 15. oktobra so pričakovali novega gosta.

(Dalje prihodnjic.)

CIGARA, CIGARETA IN PIPA

Cigareta je zmaga. Vzrokov je mnogo žena, ki drugače nikoli ne kade — a v družbi vselej. Večini kadilk postane cigareta po vsej priliki sčasoma potreba; toda izprva, ko je kajenje med damami postajalo moda, je bilo odločilno estetsko vprašanje: Kako se mi kajenje poda?

Tudi za moškega. Kako so se kavalirji rokoko-ja igrali z dražestnimi škaflicami za njuhalni tobak in jih vedno nosili pri sebi, da bi mogli svoji dami ob ugodni priliki ponuditi ščepec in z njim vred morda tudi bogato okrašeno dozo, tako so se oskrbeli kavalirji ob prehodu v naše stoletje z modernimi cigaretnimi etui-ji, ki vsekakor niti od daleč niso bili tako dragoceni kakor n. pr. vrednost tobaknice, ki jo je španski kralj podaril sestrji Ludoviku XIV., ki so jo cenili na poldrugi milijon frankov.

Kmalu se je uveljavila navada, da je v družbi drug drugemu, posebno damam, ponudil cigareto. Cigaretni etui in kasneje izvorni, okusni zavitki niso zavzemali veliko prostora; vse se je navadilo na lahki, bežni užitek cigarete, ki se tako sklada z duhom nove dobe.

Cigara je ohranila svoje mesto samo še za dobo počitka po obedu ali po večerji in pa v konferenčni dvorani, kjer treba temeljitosti in koncentracije.

Pravega kadilca cigar spoznamo že po tem, kako prižge smotko. Tak svojo cigaro ljubi, uživa njen vonj, se veseli, pogleda na njen pepel. Tak kadilec kadil tako, da se mu dim stopi na jeziku, raduje se e barve vrhnega lista, način pogorevanja, barve, trdote in plasti pepela. Uživa z očmi, jezikom in nosom. To je "gourmand", sladkosnedež. Tak poznavalec cigare je prav tako redek kakor resničen poznavalec jedi ali vina.

In pipa? Na zunaj se je morala pipa še bolj umakniti nego cigara. V tem ko je smotko ohranila svoj videz izbrane odličnosti, se omejila na moške večere, konference, klubske sobe, je pipa izključena iz salona in vsake družbe vobče. Zato pa je zavojevala delo.

Ne odkrije se vsakomur. Komur zmisel, ljubezen do pipe ni prirojena, piparjev sploh ne more razumeti. In to jih joči od ostalega sveta. Kajti kdor si je enkrat upokoril pipo, mu postane najzvestjša prijateljica. V gost dim zaviti opravlja svoje dnevno delo in prebije svoje proste ure. Pipa krajša čas, je najboljša družba v njegovi osamelosti, pomaga mu prenašati neprijetnosti njegovega dela, navdihuje mu, če je duševni delavec, najboljše misli, pričara mu pred oči, če je slikar, najlepše kompozicije. Piparski tip se ne da ločiti od pipe. Koncentriranega misleca Sherlocka Holmesa, starih pomorščakov, osamelih logarjev si ni mogoče misliti brez pipe. Pipa pripada filmskemu detektivu kakor pripada cigareti ljubitelju filma.

Če priznamo cigareti zmago v naši družbi, ki jo vodi ženska, če označimo cigaro za odlično rezervat v užitku izkušenih moč, potem je pipa življenjska potreba svojih gospodarjev. Kdor pa med vsemi tremi kadilskimi načini ni našel svoje čisto celine vrste in oblike — naj se raduje denarja, ki ga prihrani, ker ne kadil in se prizanesljivo smehlja nad ljudmi, ki iščejo užitka — v dimu!

CENA
DR. KERNOVEGA BEKILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
\$2.—
Naročite ga pri
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 West 18th Street
New York City

KNJIGE
VODNIKOVE
DRUŽBE
štiri krasne knjige stane-
jo s poštino vred
\$1.35
"GLAS NARODA"
216 W. 18th St.
New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na oglebnih parobladih:

P A R I S 15. jan. (10 P.M.)

ILE De FRANCE 30. jan.; 17. feb. (12.05A.M.) (12.05A.M.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slavna francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Ta GLOBUS

kaze v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTINO VRED

\$2.50

ONL, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

Koledar
za l. 1932...

VSEBUJE poleg spisov dveh naših najboljših opazovalcev—Marka Rupnik in Franka Troha — dosti čtiva za ljubitelje povesti; tudi več zanimivih člankov, tehničnih razprav in drugih zanimivosti. Bogato je ilustriranih več člankov s slikami, ki bodo vsakega zanimali.

Cena
50c

Vpoštevajoč slabe gospodarske razmere, smo ga tiskali le omejeno število. Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letošnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga naročite še danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE